

Szkoła Podstawowa
im. Tadeusza Kościuszki
w Kociszewie
97-425 Żelów

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

**Szkoły Podstawowej
im. Tadeusza Kościuszki
w Kociszewie**

Rok szkolny 2019/2020

DYREKTOR SZKOŁY

mgr Marzena Tokarczyk

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej); (art. 4 ust. pkt 24 oraz art. 26) (art. 84 ust. 1–3 oraz ust. 5 ustawy Prawo oświatowe);
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej;
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;
- Konwencja o Prawach Dziecka;
- Karta Nauczyciela.

WPROWADZENIE

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Kluczową rolę w tak rozumianym procesie wspierania ucznia w rozwoju spełnia osoba wspierająca, czyli nauczyciel.

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równolegle trzy obszary działania:

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności);
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Zachowania ryzykowne różne nieprawidłowe zachowania ucznia niebezpieczne zarówno dla zdrowia fizycznego i psychicznego, jak i dla jego otoczenia społecznego.

Czynniki ryzyka – cechy, sytuacje, warunki sprzyjające powstawaniu zachowań ryzykownych i zaburzeń:

- zaburzona struktura rodziny
- wysoki poziom lęku i niepokoju,
- słaba odporność na frustrację
- niepowodzenia szkolne
- słabe więzi nauczycieli z uczniami
- łatwy dostęp do środków odurzających

Z tego względu ważne jest, by dostrzegać w życiu dziecka występowanie czynników sprzyjających zachowaniom problemowym, oraz reagować i tym samym zapobiegać dalszemu kumulowaniu się ryzyka.

Czynniki chroniące –cechy, sytuacje, warunki zwiększające odporność jednostki na działanie czynników ryzyka. Najważniejsze czynniki chroniące:

- silna więź z rodzicami
- jasne zasady zachowania
- zainteresowanie nauką szkolną
- regularne praktyki religijne
- wsparcie rówieśników przestrzegających wartości i zasad zachowania
- przynależność do pozytywnej grupy
- konstruktywna aktywność mediów

Profilaktyka w szkole jest działaniem koniecznym, a szkoła bez profilaktyki staje się środowiskiem niebezpiecznym wychowawczo dla uczniów.

Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Kociszewie to placówka twórczego i wszechstronnego rozwoju ucznia, Przygotowująca do dalszej nauki i życia we współczesnym społeczeństwie.

Szkoła kieruje się następującymi zasadami:

- każde dziecko jest dobre na miarę swoich możliwości,
- wspieramy pełny rozwój naszych uczniów.

Głównym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny program Wychowawczo-Profilaktyczny opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły i Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.

Zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- znajomość założeń programu - przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły,
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem wyników ewaluacji (np. wewnętrznej, zewnętrznej), wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora, ewaluacji programu wychowawczego i programu profilaktyki realizowanych w roku szkolnym 2018/2019, wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.), innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców). Wychowawcy klas realizują zadania zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym na godzinach z wychowawcą, a nauczyciele - na zajęciach edukacyjnych.

Program wychowawczo- profilaktyczny obejmuje wytyczne polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2019/2020:

1. Profilaktyka uzależnień w szkołach i placówkach oświatowych.
2. Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.
3. Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.
4. Rozwijanie kompetencji matematycznych uczniów.

5. Rozwijanie kreatywności, przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych uczniów, w tym bezpieczne i celowe wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego.
6. Tworzenie oferty programowej w kształceniu zawodowym. Wdrażanie nowych podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Program powstał w oparciu o obserwacje, ankiety, konsultacje z rodzicami, nauczycielami, Radą Rodziców i Samorządem Uczniowskim.

Kierunki zmian podstawy programowej:

- Wzmocnienie wychowawczej i profilaktycznej funkcji szkoły poprzez szersze uwzględnienie w podstawie programowej zadań wychowawczo-profilaktycznych.
- Poszerzenie problematyki edukacji dla bezpieczeństwa, w tym o ratownictwo medyczne.
- Ustalenie zakresu treści nauczania i liczby godzin zajęć poszczególnych przedmiotów, umożliwiając nauczycielom rozwijanie umiejętności pracy zespołowej uczniów, rozwiązywanie problemów i realizację projektów edukacyjnych.

ROZDZIAŁ I

Misja i wizja szkoły

1. Misja

Stawiamy sobie następujące zadania:

- Uczymy dzieci jak się uczyć, w sposób aktywny z naciskiem na samodzielne i odpowiedzialne uczenie się.
- Rozwijamy zainteresowania uczniów, wzmacniamy poczucie własnej wartości poprzez różnorodne formy nauczania i spędzania czasu wolnego.
- Kształtujemy poczucie odpowiedzialności za własne czyny i decyzje.

- Wychowujemy w oparciu o uniwersalne wartości etyczne i moralne, w tym wartości narodowe i tradycje regionalne.
- Promujemy zdrowy styl życia poprzez organizowanie wycieczek turystycznych, lekcji w terenie, zajęć sportowych i rekreacyjnych.
- Podejmujemy działania na rzecz ochrony środowiska.
- Tworzymy szkołę bezpieczną, przyjazną, wolną od agresji, przemocy, wulgaryzmów oraz uzależnień.
- Wspomagamy ucznia w zrozumieniu sensu życia rodzinnego.
- Diagnozujemy potrzeby rozwojowe dziecka oraz stwarzamy warunki do ich wyeliminowania.
- Uczymy dzieci tolerancji, wrażliwości, otwartości, asertywności, aktywności w życiu kulturalnym i społecznym.

2. Wizja

Szkoła naszych marzeń to:

- Szkoła bezpieczna i przyjazna uczniowi, wolna od agresji i przemocy.
- Szkoła w pełni demokratyczna i samorządna, w której każdy uczeń jest współtwórcą i gospodarzem.
- Szkoła przygotowująca uczniów do startu w dorosłe życie.
- Szkoła, w której panuje serdeczna atmosfera, wszyscy otoczeni są życzliwością i wzajemnym szacunkiem.
- Szkoła, w której uczniowie wierzą we własne możliwości, mogą rozwijać swoje talenty i zainteresowania.
- Szkoła, która integruje środowisko szkolne i lokalne w celu rozbudzenia aktywności na rzecz jej rozwoju.
- Szkoła, w której pracownicy i uczniowie mają zapewnione dobre warunki pracy i nauki.
- Szkoła, w której nauczyciele są nastawieni na jakość kształcenia, są kreatywni i otwarci na zmiany, pozytywnie motywują uczniów do pracy, zachęcają do poszukiwań, samodoskonalenia i samokształcenia.
- Szkoła, w której nauczyciele mają zabezpieczone warunki do podnoszenia kwalifikacji, potrafią pracować w zespołach i wykorzystywać zdobytą wiedzę w praktyce.
- Szkoła dobrze zorganizowana, sprawnie funkcjonująca zarówno dla uczniów i rodziców, jak i pracowników.

3. Sylwetka absolwenta

Model absolwenta: to pełnowartościowy człowiek, który:

- samodzielnie korzysta z różnych źródeł wiedzy,
- posiada własne zainteresowania i rozwija je w miarę swoich możliwości,
- zna normy dobrego zachowania i według nich postępuje,

- potrafi odróżnić dobro od zła,
- jest tolerancyjny wobec innych poglądów, orientacji religijnych czy politycznych,
- szanuje swój kraj i jego tradycje,
- zna swoje słabe strony i potrafi nad nimi pracować,
- włącza się w działania na rzecz innych ludzi, zwierząt i otaczającego środowiska,
- prowadzi zdrowy styl życia wolny od nałogów,
- potrafi aktywnie spędzać wolny czas,
- jest asertywny, obowiązkowy i odpowiedzialny,
- umie żyć we współczesnym świecie.

ROZDZIAŁ II

Zadania Programu Wychowawczo – Profilaktycznego

1. Założenia ogólne

Działalność wychowawczo - profilaktyczna w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności,
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

2. Cele wychowania i profilaktyki

Cel główny:

Wyrównywanie szans wszystkich uczniów poprzez dążenie do wszechstronnego rozwoju osobowego wychowanka w wymiarze intelektualnym, fizycznym, psychicznym, zdrowotnym i społecznym.

Cele szczegółowe:

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.
3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.
5. Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

3. Diagnoza sytuacji wychowawczej i profilaktycznej

Systematycznie każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- ankiety skierowanej do uczniów, rodziców i nauczycieli na temat oczekiwań w realizacji treści wychowawczych i profilaktycznych,
- wniosków i analiz z pracy zespołów klasowych, zespołów przedmiotowych,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2018/2019,
- spostrzeżeń i uwag wychowawcy na temat klasy,
- analizy dokumentacji szkolnej,

- obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analiza uwag wpisanych do dziennika,
- sprawozdań semestralnych opracowanych przez wychowawcę.

W wyniku analiz wyłoniono następujące obszary problemowe:

Należy:

1. Zwracać większą uwagę na dobre zachowanie, chwalić i nagradzać pozytywne zachowania, dyskutować na lekcjach wychowawczych na temat szacunku i życzliwości wobec siebie. Podkreślać wagę zasad i norm społecznych oraz wyjaśniać różnicę pomiędzy skarżeniem a poinformowaniem o wyrządzonej krzywdzie.
2. Zwracać uwagę podczas wszystkich lekcji na wzajemny szacunek i zachowanie uczniów. W razie problemów z dyscypliną stosować bezpośrednie rozmowy nauczyciela z rodzicami ucznia sprawiającego kłopoty (nie tylko wychowawca).
3. Na bieżąco informować rodziców o sytuacji wychowawczej, aby mieli szansę odpowiednio zareagować.
4. Ograniczyć konflikty, złe samopoczucie.
5. Dostrzegać i reagować na potrzeby i trudności dziecka.
6. W dalszym ciągu dostarczać uczniom wiedzy o szkodliwości używek: palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze).
7. Nadal prowadzić działania z zakresu cyberprzemocy, zagrożeń płynących z Internetu (uzależnienie, udostępnianie danych, kradzież danych, spotkania z nieznajomymi).
8. Uświadamiać uczniów na temat zagrożeń dotyczących oddziaływań pól elektromagnetycznych używanych w bezprzewodowych urządzeniach telekomunikacyjnych, takich jak: telefony komórkowe, telewizja cyfrowa DVB-T, sieci bezprzewodowe (Wi-Fi) i inne.
9. Cały czas należy wykształcać wśród uczniów umiejętność asertywności oraz umiejętności podejmowania samodzielnych decyzji oraz odpowiedzialności za ich skutki.

4. Kryteria efektywności

1. Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.
2. Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo - Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych planów pracy.
3. Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

5. Struktura oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego i profilaktycznego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- uczestniczy w realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,

- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z obowiązującymi w szkole dokumentami i procedurami, zwyczajami i tradycjami,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

5. Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

6. Rodzice:

- współtworzą Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły.

7. Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z wychowawcami i Radą Pedagogiczną,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

ROZDZIAŁ III

Treści i zadania wychowawczo-profilaktyczne

Treści wychowawczo –profilaktyczne podzielone zostały na obszary:

- Sfera fizyczna –Zdrowie – edukacja zdrowotna.
- Sfera psychiczna – Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych.
- Sfera społeczna – Relacje – kształtowanie postaw społecznych.
- Sfera aksjologiczna – Kultura – wartości, normy, wzory zachowań.

Treści i zadania Programu Wychowawczo - Profilaktycznego w szkole zgodnie z obszarami w klasach I - III

Obszar	Zadania i sposób realizacji w klasach I - III	Odpowiedzialny
Zdrowie - edukacja zdrowotna SFERA FIZYCZNA	Działania promujące zdrowie. Propagowanie zdrowego trybu życia i aktywności fizycznej poprzez naukę. Stosowanie ciekawych form ruchu na zajęciach sportowych (np. basen). Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, organizacja wycieczek nastawionych na aktywność ruchową. Dbłość o higienę pracy oraz higienę osobistą poprzez współpracę z pielęgniarką szkolną.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele wychowania fizycznego, dyrektor szkoły, pedagog, pielęgniarka szkolna, zaproszeni goście.

	Propagowanie zdrowego trybu życia. Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej. Dostosowanie sprzętu szkolnego do wzrostu oraz indywidualnych potrzeb ucznia. Fluoryzacja i zachęcanie do dbania o higienę jamy ustnej. Zwracanie uwagi na ubiór odpowiedni do pogody. Zwracanie uwagi na właściwą postawę ciała.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele, rodzice, pielęgniarka, specjaliści.
	Likwidowanie deficytów rozwojowych, w szczególności u dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne. Zajęcia uwzględniające potrzeby uczniów. Zajęcia logopedyczne. Pomoc w odrabianiu lekcji. Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pedagog, rodzice, specjaliści.
	Zasady prawidłowego odżywiania się. Realizowanie programów: "Szkłanka mleka", "Owoce w szkole". Świadome spożywanie wartościowego drugiego śniadania. Rozsądne zakupy w sklepie szkolnym – dokonywanie świadomych wyborów z korzyścią dla zdrowia.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, rodzice.
	Popularyzacja aktywnych sposobów spędzania wolnego czasu. Organizowanie konkursów o tematyce zdrowotnej. Organizowanie imprez sportowych, gier i zabaw ruchowych. Wycieczki szkolne.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, rodzice.
	Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku. Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego. Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin. Propagowanie akcji społecznych „Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi”.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów.

Relacje – kształtowanie postaw społecznych SFERA SPOŁECZNA	Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, pedagog,
	Poznanie praw i obowiązków ucznia. Zapoznanie uczniów z prawami człowieka oraz śledzenie i omawianie bieżących wydarzeń w kontekście respektowania tych praw. Zachęcanie uczniów do pomocy koleżeńskiej udzielanej uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym. Systematyczne monitorowanie obecności uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pedagog,
	Kształtowanie przyjaznych relacji międzyludzkich i międzykulturowych. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej. Integracja zespołu klasowego poprzez wspólne działania (wycieczki, zabawy, projekty). Okazywanie szacunku rodzicom i osobom starszym. Organizowanie uroczystości klasowych (np. Dzień Babci i Dziadka, Dzień Rodziny). Uświadamianie uczniom i ich rodzicom zagrożeń wynikających z aktów przemocy. Udział w akcjach charytatywnych: zbiórka książek, przyborów szkolnych, zabawek, odzieży dla najbardziej potrzebujących.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, rodzice.
	Kultura na co dzień – uczymy porozumiewać się ze sobą. Kształtowanie pozytywnych relacji w klasie. Sposoby rozwiązywania własnych problemów. Integracja uczniów i rodziców podczas organizowanych imprez, zabaw, wycieczek.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele, rodzice.
	Profilaktyka agresji i przemocy w szkole. Uświadczenie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nią radzić. Kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji. Zapobieganie konfliktom w środowisku szkolnym. Eliminacja wulgaryzmów. Stosowanie zwrotów grzecznościowych w szkole i konsekwentne reagowanie na przejawy agresji. Promowanie	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele, pedagog, rodzice, przedstawiciel policji.

	zasad szacunku, zaufania i życzliwości. Rozpoznawanie przyczyn ataków agresji, obserwacja i monitorowanie zmian zachowań uczniów (omawianie przyczyn konfliktów z uczniami). Organizowanie spotkań, prelekcji, spektakli profilaktycznych. Bieżące informowanie rodziców o przejawach agresji – rejestr zachowań agresywnych. Objęcie pomocą socjoterapeutyczną uczniów sprawiających problemy wychowawcze.	
	Wzmacnianie odpowiedzialności za mienie własne i społeczne. Dyżury nauczycieli podczas przerw. Kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych.	Nauczyciele, nauczyciel biblioteki, pracownicy niepedagogiczni szkoły, dyrektor szkoły.
	Podjęmowanie działań w zakresie samorządności uczniów. Wybory do Samorządu Uczniowskiego oraz samorządu klasowego. Organizacja życia kulturalnego w szkole. Propagowanie i udział w akcjach charytatywnych. Podnoszenie prestiżu szkoły w oczach uczniów i społeczności lokalnej. Organizacja imprez okolicznościowych. Umożliwienie uczniom wykazania się inicjatywą i przedsiębiorczością. Dbłość o gazetki szkolne, dekorowanie klas. Inicjatywy uczniowskie - udział uczniów w projektach szkolnych. Wyrabianie odpowiedzialności za prawidłowe funkcjonowanie szkoły - uczniowie współgospodarzami szkoły. Reprezentowanie szkoły podczas uroczystości lokalnych.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, Samorząd Uczniowski, Rada Rodziców, dyrektor.
	Współpraca z rodzicami. Czynna współpraca nauczycieli z rodzicami. Zebrania z rodzicami, dni otwarte, wycieczki. Zapoznanie rodziców z głównymi aktami i programami szkoły oraz współpraca przy ich tworzeniu. Uwzględnienie propozycji Rady Rodziców przy tworzeniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, organizacji imprez szkolnych oraz kiermaszów. Wspólne organizowanie imprez. Podnoszenie wiedzy pedagogicznej rodziców poprzez spotkania ze specjalistami. Pedagogizacja rodziców. Współpraca z Radą Rodziców i klasowymi oddziałami rady rodziców. Pomoc rodzinom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, dyrekcja szkoły, pedagog szkolny, Rada Rodziców.

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań SFERA DUCHOWA	Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji. Określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym. Uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, nauczyciel bibliotekarz, specjaliści, zaproszeni goście.
	Wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów. Prowadzenie zajęć wychowawczych o tematyce patriotycznej kl. I-III (symbole narodowe, patriotyzm, godło i hymn narodowy, czym jest niepodległość, honor, uczciwość, Polak, prawa i obowiązki obywatelskie). Spotkania czytelnicze.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej.
	Kształtowanie postaw. Wychowanie do wartości: - Kształtowanie przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej, polskiej i europejskiej oraz kształtowanie postaw patriotycznych, - Kształtowanie postaw patriotycznych i więzi z własnym regionem, - Kształtowanie umiejętności życia w społeczeństwie. Kształtowanie polskich tradycji, kultywowanie obyczajów. Tworzenie gazetek okolicznościowych. Opieka nad miejscami pamięci narodowej. Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci. Organizowanie lekcji muzealnych, wycieczek, spotkań z ciekawymi ludźmi (artystami i twórcami regionalnymi), przedstawicielami samorządu lokalnego. Organizowanie i udział uczniów w uroczystościach rocznicowych. Organizowanie klasowych spotkań okolicznościowych. Poszerzenie wiedzy na temat Unii Europejskiej. Organizacja apeli okolicznościowych, imprez ogólnoszkolnych i miejskich. Przybliżenie wiedzy związanej z regionem, w którym żyjemy.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów.

	Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów.
	Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia. Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów.
	Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci. Rozpoznawanie i kierowanie zainteresowaniami literackimi. Wyrabianie i pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się. Prowadzenie różnych form pracy z czytelnikiem: rozmowy o książkach, udzielanie porad w wyborach czytelniczych, gry literackie, konkursy, głośne czytanie i słuchanie. Zachęcanie rodziców do akcji „Cała Polska czyta dzieciom”. Spotkania z twórcami literatury dziecięcej. Organizowanie wyjść na lekcje czytelnicze do biblioteki. Udział w konkursach czytelniczych organizowanych przez szkolną bibliotekę.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciel bibliotekarz.
	Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka. Podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, rodzice, nauczyciele przedmiotów.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych) SFERA PSYCHICZNA	Zapoznanie uczniów i rodziców z obowiązującymi w szkole regulaminami. Zapoznanie ze Statutem Szkoły, Programem Wychowawczo-Profilaktycznym, Regulaminem Oceniania, Przedmiotowymi Zasadami Oceniania i procedurami obowiązującymi w szkole. Organizowanie spotkań ze specjalistami w celu zaznajomienia uczniów z prawem oraz skutkami jego naruszania. Konsekwentne reagowanie na przejawy agresji i niewłaściwego zachowania.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice, pracownicy policji.

	Określenie pozytywnych i negatywnych emocji. Rozpoznawanie uczuć. Wzmacnianie wiary we własne możliwości, budowanie pozytywnej samooceny. Stres i sposoby radzenia ze stresem. Omawianie sposobów rozwiązywania własnych problemów. Zajęcia wzmacniające pewność siebie.	Wychowawcy, nauczyciele,
	Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z trudnościami poprzez wykorzystanie bajek terapeutycznych i literatury dla dzieci. Odczytywanie fragmentów książek, omawianie sytuacji bohaterów. Zachęcanie do sięgania po odpowiednią literaturę.	Wychowawcy, nauczyciele, nauczyciel biblioteki, nauczyciele świetlicy, pedagog.
	Informowanie rodziców o rodzajach i formach pomocy proponowanych przez instytucje wspierające szkołę. Organizowanie spotkań pedagogizujących dla rodziców związanych z problemami i zagrożeniami współczesnej młodzieży. Pedagogizacja rodziców podczas wywiadówek. Kierowanie uczniów na badania do PPP. Zapewnienie pomocy w nauce (zajęcia uwzględniające potrzeby uczniów, rewalidacyjne, specjalistyczne). Stworzenie uczniom możliwości uczestniczenia w kołach zainteresowań oraz organizacjach działających na terenie szkoły.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pedagog, nauczyciele przedmiotów.
	Bezpieczeństwo w drodze do szkoły i w szkole. Wdrażanie do zachowania bezpieczeństwa i ostrożności w drodze do szkoły. Realizacja programów: "Bezpieczna droga do szkoły". Omawianie zasad zachowań obowiązujących w szkole i w drodze do szkoły, ze szczególnym uwzględnieniem najmłodszych uczniów, znajomość regulaminów klasopracowni, boiska szkolnego, placu zabaw, biblioteki, świetlicy. Zapewnienie bezpieczeństwa w czasie zajęć szkolnych, wycieczek, wyjść poza teren szkoły, aktywnego i bezpiecznego wypoczynku. Dyżury nauczycielskie.	Nauczyciele, nauczyciele przedmiotów, rodzice, pracownicy policji.
	Bezpieczeństwo poza szkołą. Bezpieczne spędzanie ferii zimowych oraz wakacji - pogadanki, metody aktywne, ćwiczenia praktyczne, dyskusje, codzienne rozmowy.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, pedagog, rodzice, pracownicy policji

	Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów poprzez kontrolowanie monitoringu. Analiza monitoringu. Rozmowy z uczniami i rodzicami.	Dyrektor szkoły.
	Zapoznanie uczniów z drogą ewakuacyjną szkoły. Znajomość „ciągów komunikacyjnych” i dróg ewakuacji na terenie szkoły. Znajomość regulaminów obowiązujących na basenie. Omawianie zasad bezpiecznego spędzania przerw, zachowania się w trakcie lekcji i imprez szkolnych. Próbný alarm przeciwpożarowy.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, dyrekcja, inspektor bhp.
	Wspieranie rozwoju dziecka młodszego w szkole. Zapewnienie stałej opieki nauczyciela prowadzącego. Wsparcie pedagoga szkolnego. Objęcie dzieci opieką świetlicy. Pedagogizacja rodziców pod kątem motywacji do uczenia się kształtowania dojrzałości emocjonalnej dzieci.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pracownik Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
	Wspieranie uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych. Realizacja zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Dostosowanie metod pracy do potrzeb uczniów. Prowadzenie zajęć uwzględniających potrzeby uczniów, logopedycznych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Szerzenie postaw tolerancji wśród uczniów.	Wszyscy nauczyciele, nauczyciele odpowiedzialni za organizację zajęć specjalistycznych.
	Ochrona uczniów przed uzależnieniem od cyberprzestrzeni. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediów. Zajęcia dotyczące przeciwdziałaniu uzależnieniom od cyberprzestrzeni oraz świadomego korzystania ze środków masowego przekazu. Uświadomienie uczniom szkodliwości promieniowania elektromagnetycznego.	Nauczyciele informatyki, Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pedagog, pielęgniarka szkolna, rodzice, pracownicy policji i poradni psychologiczno-pedagogicznej.

	Rozwijanie kompetencji informatycznych dzieci i młodzieży. Uczenie świadomego i bezpiecznego korzystania z Internetu. Promowanie i rozwijanie talentów. Prowadzenie lekcji z wykorzystaniem technologii informacyjnej.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciel informatyki, nauczyciele przedmiotów.
	Jestem ostrożny w kontaktach z nieznanymi. Kształtowanie umiejętności zachowania ostrożności w kontaktach z nieznanymi. Nauka mówienia „nie” w określonych sytuacjach. Kształtowanie umiejętności zachowania się w niebezpiecznych sytuacjach.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, rodzice, pracownicy policji.
	Udzielanie pierwszej pomocy. Zabezpieczenie ucznia przed nieszczęśliwymi wypadkami realizacja treści związanych z zasadami udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele, pedagog.
	Dostarczenie uczniom wiedzy o szkodliwości używek: palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze).	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, pedagog, rodzice.
	Działalność opiekuńcza szkoły. Realizacja przez szkołę zaleceń zawartych w orzeczeniach i opiniach PPP. Dostosowanie procesu dydaktycznego do zaleceń PPP. Orientacja w sytuacji materialnej rodzin uczniów, konsultowanie z pracownikami socjalnymi MOPS. Integracja zespołów klasowych. Motywowanie rodziców do przedstawiania opinii i orzeczeń wydanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną. Korygowanie wad postawy, wymowy. Monitorowanie uczestnictwa dzieci w zajęciach korekcyjnych oraz zajęciach wyrównawczych. Dostosowanie ławek do wzrostu dzieci.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pedagog szkolny, pielęgniarka szkolna, nauczyciele, dyrekcja szkoły, zespół wychowawczy, nauczyciele świetlicy, logopeda, zespoły klasowe.

Treści i zadania Programu Wychowawczo - Profilaktycznego w szkole zgodnie z obszarami w klasach IV - VIII

Obszar	Zadania i sposób realizacji w szkole zadania w klasach IV - VIII	Odpowiedzialni
Zdrowie - edukacja zdrowotna SFERA FIZYCZNA	Działania promujące zdrowie. Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego. Propagowanie zdrowego trybu życia i aktywności fizycznej poprzez naukę. Organizowanie imprez sportowych, gier i zabaw ruchowych. Stosowanie ciekawych form ruchu na zajęciach sportowych. Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, organizacja wycieczek nastawionych na aktywność ruchową. Dbłość o higienę pracy oraz higienę osobistą poprzez współpracę z pielęgniarką szkolną.	Wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego, pedagog szkolny, rodzice, pielęgniarka szkolna, zaproszeni goście.
	Propagowanie zdrowego trybu życia. Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą. Zapoznanie z zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych. Dostosowanie sprzętu szkolnego do wzrostu oraz indywidualnych potrzeb ucznia. Fluoryzacja i zachęcanie do dbania o higienę jamy ustnej. Zwracanie uwagi na ubiór odpowiedni do pogody. Zwracanie uwagi na właściwą postawę ciała.	Wychowawcy, rodzice, nauczyciele wychowania fizycznego, specjaliści.
	Likwidowanie deficytów rozwojowych, w szczególności u dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości. Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, specjaliści, rodzice.

	ważny i trudny. Prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, uwzględniających potrzeby uczniów, logopedycznych, socjoterapeutycznych, gimnastyki korekcyjnej. Pomoc w odrabianiu lekcji. Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.	
	Zasady prawidłowego odżywiania się. Realizowanie programów: "Szlanka mleka". Świadome spożywanie wartościowego drugiego śniadania. Rozsądne zakupy w sklepiku szkolnym – dokonywanie świadomych wyborów z korzyścią dla zdrowia.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice,
	Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje. Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog,
	Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych. Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice,
Relacje – kształtowanie postaw społecznych SFERA SPOŁECZNA	Poznanie praw i obowiązków ucznia. Zapoznanie uczniów z prawami człowieka oraz śledzenie i omawianie bieżących wydarzeń w kontekście respektowania tych praw. Zachęcanie uczniów do pomocy koleżeńskiej udzielanej uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym. Systematyczne monitorowanie obecności uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice,
	Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog,

	Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi. Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji. Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice,
	Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy. Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej. Integracja zespołu klasowego poprzez wspólne działania (wycieczki, zabawy, projekty). Okazywanie szacunku rodzicom i osobom starszym. Organizowanie uroczystości klasowych. Uświadamianie uczniom i ich rodzicom zagrożeń wynikających z aktów przemocy.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice,
	Kształtowanie przyjaznych relacji międzyludzkich i międzykulturowych. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice,
	Kultura na co dzień – uczymy porozumiewać się ze sobą. Kształtowanie pozytywnych relacji w klasie. Sposoby rozwiązywania własnych problemów. Integracja uczniów i rodziców podczas organizowanych imprez, zabaw, wycieczek.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice

	Profilaktyka agresji i przemocy w szkole. Uświadomienie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nią radzić. Kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji. Zapobieganie konfliktom w środowisku szkolnym. Eliminacja wulgaryzmów. Stosowanie zwrotów grzecznościowych w szkole i konsekwentne reagowanie na przejawy agresji. Promowanie zasad szacunku, zaufania i życzliwości. Rozpoznawanie przyczyn ataków agresji, obserwacja i monitorowanie zmian zachowań uczniów (omawianie przyczyn konfliktów z uczniami). Organizowanie spotkań, prelekcji, spektakli profilaktycznych. Bieżące informowanie rodziców o przejawach agresji – rejestr zachowań agresywnych. Objęcie pomocą socjoterapeutyczną uczniów sprawiających problemy wychowawcze.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, przedstawiciel policji.
	Wzmacnianie odpowiedzialności za mienie własne i społeczne. Dyżury nauczycieli podczas przerw. Kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych. Monitorowanie wpisów w zeszytach zachowań agresywnych.	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog, pracownicy niepedagogiczni szkoły, dyrektor szkoły.
	Podejmowanie działań w zakresie samorządności uczniów. Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, drużyna,). Wybory do Samorządu Uczniowskiego oraz samorządu klasowego. Organizacja życia kulturalnego w szkole. Propagowanie i udział w akcjach charytatywnych. Podnoszenie prestiżu szkoły w oczach uczniów i społeczności lokalnej. Organizacja imprez okolicznościowych. Umożliwienie uczniom wykazania się inicjatywą i przedsiębiorczością. Dbłość o gazetki szkolne, dekorowanie klas. Inicjatywy uczniowskie - udział uczniów w projektach szkolnych. Wyrabianie odpowiedzialności za prawidłowe funkcjonowanie szkoły - uczniowie współgospodarzami szkoły. Reprezentowanie szkoły podczas uroczystości lokalnych.	Nauczyciele, wychowawcy, Samorząd Uczniowski, Rada Rodziców, dyrektor.
	Kształcenie zawodowe oparte na ścisłej współpracy z pracodawcami. Rozwój doradztwa zawodowego. Udzielanie pomocy uczniom w osiąganiu umiejętności podejmowania decyzji o wyborze zawodu i kierunku dalszego kształcenia.	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele - specjaliści, przedstawiciele

	- Wyzwalanie aktywności uczniów w kierunku samopoznania i samooceny, - Modyfikacja samooceny w przypadku, gdy odbiega ona od realnych możliwości (zawyżona lub zaniżona), - Pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach, - Kształtowanie potrzeby konfrontowania oceny swego stanu zdrowia z wymaganiami wybranego zawodu, - Kształtowanie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy, - Uświadomienie uczniom konieczności konfrontowania wiedzy o zawodach z wiedzą o sobie i aktualnymi trendami na rynku pracy, - WYROBIE W UCZNIACH POZYTYWNYCH POSTAW WOBEC PRACY, - Współdziałanie z rodzicami w realizacji powyższych zadań, - Gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej (o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych szkół) w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych.	zawodów.
	Współpraca z rodzicami. Zapoznanie rodziców z głównymi aktami i programami szkoły oraz współpraca przy ich tworzeniu. Czynna współpraca nauczycieli z rodzicami. Zebrania z rodzicami, dni otwarte, wycieczki. Pedagogizacja rodziców. Uwzględnienie propozycji Rady Rodziców przy tworzeniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, organizacji imprez szkolnych oraz kiermaszów. Wspólne organizowanie imprez. Podnoszenie wiedzy pedagogicznej rodziców poprzez spotkania ze specjalistami. Współpraca z Radą Rodziców i klasowymi oddziałami rady rodziców. Pomoc rodzinom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog,

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań SFERA DUCHOWA	Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego. Kształtowanie postaw. Wychowanie do wartości: - Kształtowanie przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej, polskiej i europejskiej oraz kształtowanie postaw patriotycznych - Kształtowanie postaw patriotycznych i więzi z własnym regionem - Kształtowanie umiejętności życia w społeczeństwie. Kształtowanie polskich tradycji, kultywowanie obyczajów. Tworzenie gazetek okolicznościowych, prowadzenie kroniki szkoły. Opieka nad miejscami pamięci narodowej. Lekcje muzealne, wycieczki, spotkania z ciekawymi ludźmi (artystami i twórcami regionalnymi), przedstawicielami samorządu lokalnego. Organizowanie i udział uczniów w uroczystościach rocznicowych. Organizowanie klasowych spotkań okolicznościowych. Poszerzenie wiedzy na temat Unii Europejskiej. Organizacja apeli okolicznościowych, imprez ogólnoszkolnych i miejskich. Przybliżenie wiedzy związanej z regionem, w którym żyjemy.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.
	Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji. Określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym. Uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice,
	Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog
	Wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów. Prowadzenie zajęć wychowawczych o tematyce patriotycznej kl. IV-VIII (symbole narodowe, patriotyzm, godło i hymn narodowy, czym jest niepodległość, honor, uczciwość, Polak, prawa i obowiązki obywatelskie.	Nauczyciele historii nauczyciele przedmiotów i wychowawcy

	Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia. Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice,
	Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci. Rozpoznawanie i kierowanie zainteresowaniami literackimi. Wyrabianie i pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się. Prowadzenie różnych form pracy z czytelnikiem: rozmowy o książkach, udzielanie porad w wyborach czytelniczych, gry literackie, konkursy, głośne czytanie i słuchanie. Zachęcanie rodziców do akcji „Cała Polska czyta dzieciom”. Spotkania z twórcami literatury dziecięcej. Organizowanie wyjść na lekcje czytelnicze do biblioteki. Udział w konkursach czytelniczych organizowanych przez szkolną bibliotekę.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice
	Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka , podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog
	Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Zapoznanie uczniów i rodziców z obowiązującymi w szkole regulaminami. Zapoznanie ze Statutem, Programem Wychowawczo-Profilaktycznym, Regulaminem Oceniania, Przedmiotowymi Zasadami Oceniania, regulaminami i procedurami obowiązującymi w szkole. Organizowanie spotkań ze specjalistami w celu zaznajomienia uczniów z prawem oraz skutkami jego naruszenia. Konsekwentne reagowanie na przejawy agresji i niewłaściwego zachowania.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści, pracownicy policji.

SFERA PSYCHICZNA	Działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna w celu przeciwdziałania nalogom – narkomanii alkoholizmowi, nikotynizmowi. Poprzez programy profilaktyczne oraz pogadanki z wychowawcami, psychologiem i pedagogiem szkolnym należy informować uczniów o konsekwencjach sięgania po alkohol, papierosy i środki odurzające. Cały czas należy kształcić wśród uczniów umiejętność asertywności oraz umiejętność podejmowania samodzielnych decyzji oraz odpowiedzialności za ich skutki. Należy edukować nauczycieli i rodziców pod kątem rozpoznawania nowych sposobów odurzania się i używanych w tym celu przedmiotów popularnych wśród nastolatków, która pomoże zwiększyć ich czujność.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści, pracownicy policji.
	Określenie pozytywnych i negatywnych emocji. Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. Rozpoznawanie uczuć. Wzmacnianie wiary we własne możliwości, budowanie pozytywnej samooceny. Stres i sposoby radzenia ze stresem. Omawianie sposobów rozwiązywania własnych problemów. Zajęcia wzmacniające pewność siebie.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice
	Informowanie rodziców o rodzajach i formach pomocy proponowanych przez instytucje wspierające szkołę. Organizowanie spotkań pedagogizujących dla rodziców związanych z problemami i zagrożeniami współczesnej młodzieży. Pedagogizacja rodziców podczas wywiadówek. Kierowanie uczniów na badania do PPP. Zapewnienie pomocy w nauce (zajęcia uwzględniające potrzeby uczniów, rewalidacyjne, specjalistyczne). Stworzenie uczniom możliwości uczestniczenia w kołach zainteresowań oraz organizacjach działających na terenie szkoły.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.

	Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów poprzez kontrolowanie monitoringu. Analiza monitoringu. Rozmowy z uczniami i rodzicami.	Dyrektor szkoły.
	Zapoznanie uczniów z drogą ewakuacyjną szkoły. Znajomość „ciągów komunikacyjnych” i dróg ewakuacji na terenie szkoły. Omawianie zasad bezpiecznego spędzania przerw, zachowania się w trakcie lekcji i imprez szkolnych. Próbnny alarm przeciwpożarowy.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, dyrekcja, inspektor bhp.
	Wspieranie uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych. Realizacja zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Dostosowanie metod pracy do potrzeb uczniów. Prowadzenie zajęć uwzględniających potrzeby uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Orientacja w sytuacji materialnej rodzin uczniów, konsultowanie z pracownikami socjalnymi MOPS. Monitorowanie uczestnictwa dzieci w zajęciach. Szerzenie postaw tolerancji wśród uczniów.	Wszyscy nauczyciele, nauczyciele odpowiedzialni za organizację zajęć specjalistycznych.
	Ochrona uczniów przed uzależnieniem od cyberprzestrzeni. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediów. Zajęcia dotyczące przeciwdziałaniu uzależnieniom od cyberprzestrzeni oraz świadomego korzystania ze środków masowego przekazu. Szkolenie dla rodziców dotyczące zagrożeń i przepisów prawnych związanych z cyberprzemocą. Uświadomienie uczniom szkodliwości promieniowania elektromagnetycznego.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści, pielęgniarka szkolna, rodzice, pracownicy policji
	Rozwijanie kompetencji informatycznych dzieci i młodzieży. Udział uczniów w konkursach szkolnych i pozaszkolnych. Uczenie świadomego i bezpiecznego korzystania z Internetu. Organizacja kół rozwijających zainteresowania informatyczne uczniów. Promowanie i rozwijanie talentów. Prowadzenie lekcji z wykorzystaniem technologii informacyjnej.	Wychowawcy, nauczyciele, nauczyciel informatyki, rodzice

	Jestem ostrożny w kontaktach z nieznanymi. Kształtowanie umiejętności zachowania ostrożności w kontaktach z nieznanymi. Nauka mówienia „nie” w określonych sytuacjach. Kształtowanie umiejętności zachowania się w niebezpiecznych sytuacjach.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice
	Udzielanie pierwszej pomocy. Zabezpieczenie ucznia przed nieszczęśliwymi wypadkami – realizacja treści związanych z zasadami udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w ramach zajęć lekcyjnych. Pogadanka, prezentacja, ćwiczenia praktyczne.	Wychowawcy, nauczyciele
	Znajomość prawa. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.	Wychowawcy, pedagog, pracownicy policji.
	Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?	Wychowawcy, doradca zawodowy.
	Dostarczenie uczniom wiedzy o szkodliwości używek: palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze). Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice,

ROZDZIAŁ IV

Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Zasady ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Kociszewie na rok szkolny 2019/2020 został uchwalony 27 września 2019r. przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną oraz uzyskał pozytywną opinię Samorządu Uczniowskiego.

Program może być modyfikowany w miarę potrzeb i wpływu propozycji zagadnień do modyfikacji.

Program wchodzi w życie z dniem 01.10.2019 r.

Komisja opracowująca program:

*Rada Rodziców pozytywnie
opiniuje program
Mikołaj Ślesimior-Lucak*

*Małgorzata Kucharska
Marek Małkowska-Skopińska
Marianna Kwiakowska
Rozamunda Kotarzynska
Suzanna Czerwka*